

DECEMBER.

Ons Hollandsche Kerstfeest is vaker groen dan wit. De weiden zijn nog niet verbleekt. Kiemplantjes en eerste-jaars wortelrozetten staan nog allemaal frisch en fleurig. Op beschutte plaatsen hebben de ligusters hun blad nog niet verloren. Kamperfoelie vertoont groote groene knoppen. Primula en Gaspeldoorn bloeien evenals het bekende half dozijn: Doovenetel, Madeliefje, Straatgras, Vogelsterremuur, Kruiskruid, Herderstasch. Van andere soorten worden ook nog enkele avonturiers bloeiend gezien. Het Madeliefje heeft echter zijn gevoeligheid verloren en blijft 's nachts open. De Kaspische wilg (*Salix daphnoides*) werpt de knopschubben van zijn bloekatjes af kort na Sinterklaas. Een enkele pad scharrelt nog in den tuin. Mossen en Korstmossen zijn in vollen groei en bloei, voor verschillende mossoorten is het nu de goede tijd, om hun antheridiën en archegoniën te zien te krijgen.

De nadering van vorst en vooral van sneeuwstormen wordt aangekondigd door zwermen van late trekvogels in het bijzonder Kieviten, Leeuwerikken, Kramsvogels, Koperwieken. We zouden weer eens naar een flinken sneeuwstorm kunnen verlangen.

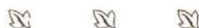
De eerste vorst, de eerste zachte sneeuwval bij de temperatuur van het vriespunt geven een mooie gelegenheid om te ontdekken, waar in een buurt koudere en zachtere plaatsen zijn, of om het wat geleerder en gewaagder uit te drukken, om microclimaten te ontdekken. In den omtrek van den vijver van Thijssse's Hof heb ik drie klimaten. Die worden daar bepaald door de ligging van hellingen ten opzichte van zon en wind en door de aanwezigheid van een bron-gebied. Later in het jaar komen die klimaatverschillen daar tot uiting in den tijd van bloei van verschillende planten. Daar kom ik in April op terug.

Bij voortdurende vorst gaan de buitenste bladeren van de wortelrozetten afsterven, verwelken, worden donkerder en kunnen zoo overdag nog wat zonnewarmte opsparen. Veel kiemplantjes gaan te gronde door het zoogenaamde opvriezen. Onze echt inheemsche planten worden zelfs door strenge vorst zelden of nooit gedood, maar de adventieven krijgen het zwaar te verantwoorden. In den winter van 1929 zijn heel wat Teunisbloemen doodgevroren.

De mooiste winterzang, die ik ooit gehoord heb, was die van een Boomleeuwerik op Kerst-avond in het Kweekduin van Overveen. Behalve winterkoning en roodborst zijn nu ook boomkruiper en pimpelmees al flink aan het zingen geslagen. Op 10 December '22 zongen de mus-schen geestdriftig hun koorzang en de mannetjes hadden allemaal nog lichte snavels. Ook spreeuwen zingen nu al soms het hoogste lied, hun snavel ook nog in de duistere wintertint.

De vogelbevolking van een bepaald gebied kunnen we het best vaststellen des avonds, als ze te ruste gaan omstreeks zonsondergang. Slaapplaatsen opzoeken.

JAC. P. THIJSSE.

BOEKBESPREKING.

Dr. N. TINBERGEN: *Eskimoland*. (Rotterdam, D. van Sijn en Zonen. 4°. 186 p.p. 66 illustraties. Prijs ingen. f 2.90; geb. f 3.90).

Vilhjalmur Steffanson heeft eens een heel mooi boek geschreven met den titel: *The friendly Arctic*. Tinbergen had zijn boek wel kunnen noemen: *The jolly Arctic* of *Het Leutige Groenland*. Onze lezers weten al, hoe de Tinbergens een jaar daar aan den Poolcirkel gehuisd hebben en wat ze daar aardige dingen beleefden met sneeuwgorzen en franjepooten. In dit boek krijgen wij nu het heele relaas van Lente, Zomer, Herfst en Winter in het land van Angmagssalik, met bloemen, vogels en visschen, zeehonden en ijsberen en hoe de Tinbergens daar leefden te midden van de aardige vroolijke Eskimo's, hoe ze leerden kajak varen en kajakbuitelen, zeehonden jagen, zeehondenvleesch eten en nog veel meer. Eskimotaal, Eskimokunst, alles krijgt een beurt.